

Foreningen til Ski - Idrettens fremme
Kongeveien 5
0787 OSLO
Att. Lisa Näsholm

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tonje Katrine Vaage, 32266629

Tillatelse til utplassering av kjentmannspost i Ravndalen naturreservat

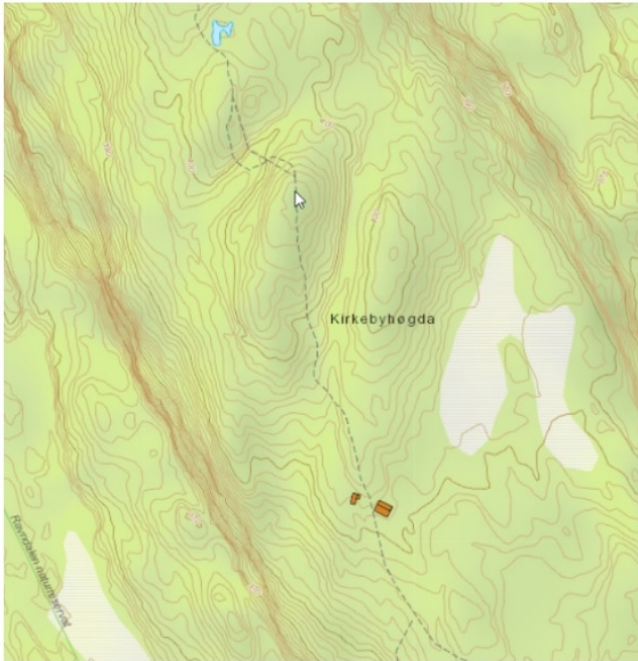
Statsforvalteren gir Foreningen til Ski-idrettens fremme ved Lisa Näsholm tillatelse til utplassering av én kjentmannspost ved Kirkebyhøgda i Ravndalen naturreservat fra 1. september 2022 til 31. august 2025. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er stilt vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 15.11.2021. Det er søkt om tillatelse til utplassering av én kjentmannspost i Ravndalen naturreservat i kommunene Nittedal og Gjerdrum.

Foreningen til Ski-idrettens fremme har søkt om tillatelse til å plassere ut én kjentmannspost ved Kirkebyhøgda i Ravndalen naturreservat. Kjentmannsposten er en form for «kulturminneturorientering». Skiforeningen setter ut 50 kjentmannsposter fordelt på alle marker rundt Oslo. Plasseringen til postene er valgt ut fra sin spennende fortid eller særegne natur. Figur 1 viser den ønskede plasseringen av posten i naturreservatet og figur 2 viser eksempel på utforming av posten.

Posten i Ravndalen naturreservat vil henge ute i perioden fra 1. september 2022 til 31. august 2025. Det er vanskelig å beregne hvor mange som kommer til å besøke posten i denne perioden, men skiforeningen anslår omtrent 500-800 stykker.

Figur 1: Kart over Ravndalen naturreservat. Ønsket plassering av kjentmannsposten er markert med hvit pil.

Figur 2: Eksempel på utforming av kjentmannspost

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Ravndalen naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Ravndalen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 17.12.2010. Formålet med verneområdet er å bevare en velutviklet og til dels grovokst gammelskog med dens biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer og arter, samt området naturlige økologiske prosesser. Området har en særskilt naturvitenskapelig og pedagogisk betydning som et eksempel på denne type sørboreal skog i lavlandet på Østlandet.

I henhold til verneforskriften § 3 punkt 1 er vegetasjonen i naturreservatet, herunder døde busker og trær, vernet mot skade og ødeleggelse. Området er også vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av midlertidige innretninger, jf. verneforskriften § 3 punkt 3. Videre skal all ferdsel i naturreservatet skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner, jf. verneforskriften § 5.

Naturreservater er den strengeste vernekategorien, og som naturreservater vernes ofte områder med særlig sårbar natur. I alle naturreservater gjelder det et generelt forbud mot å foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet, jf. nml. § 37. Dette innebærer at utplassering av kjentmannsposter og lignende aktiviteter kan være søknadspliktige i naturreservater, selv om verneforskriften ikke nevner aktiviteten spesifikt.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til utplassering av kjentmannspost i naturreservatet. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger, jf. nml. § 8. Statsforvalteren har kjennskap til Ravndalen naturreservat gjennom arbeidet med verneprosessen, forvaltning av området og tilgjengelige databaser som Artskart fra Artsdatabanken og naturbase. Vi regner derfor kravet om et godt kunnskapsgrunnlag som oppfylt.

Ravndalen naturreservat ligger i den sørlige delen av Romeriksåsen, nordøst for Hakadal sentrum. Området har stor variasjon, fra fattig gran- og furuskog og myrdrag på «platået» til nord-sørgående liser med næringsrikt sivevann og rike vegetasjonstyper. Fravær av nyere hogstinggrep har ført til at området i dag fremstår som tilnærmet urørt, og med stedvis en god del død ved. Det er ikke gjort registreringer av naturtyper eller sårbare arter i nærheten av den planlagte kjentmannsposten som vil bli påvirket av tiltaket.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av å plassere ut én kjentmannspost skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Undersøkelser av tilgjengelig kartgrunnlag viser at det er få stier som går gjennom reservatet, og vi vurderer den samlede belastningen i reservatet til å være liten. Søker oppgir at det omtrentlig vil være 500-800 besøkende til posten fordelt på 4 år frem til slutten av august 2025. Det omsøkte tiltaket kan føre til noe økt ferdsel og dermed en liten økning i belastningen. Posten skal plasseres langs eksisterende sti i et barskogområde som generelt vil tåle mer aktivitet. Det er også kun søkt om tillatelse til oppføring av én post. Tiltaket vil derfor etter vår vurdering kunne tillates uten at det medfører en uakseptabel økning i den samlede belastningen på verneverdiene i naturreservatet. Vi vil be om at det i informasjonsmaterieill til kjentmannsposten opplyses om at denne posten ligger innenfor et naturreservat og at det her skal tas særlig hensyn ved ferdsel.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9, tillegges derfor liten vekt i denne saken. Prinsippet om at tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. nml. § 11, anses ikke som relevant i denne saken.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk, jf. nml. § 12. Kjentmannsposten skal plasseres langs eksisterende sti i naturreservatet. For å sikre at tiltaket ikke påvirker naturverdier negativt setter vi vilkår om at posten festes på en stake eller festes til tre ved bruk av strips fremfor skruer eller spiker. Så lenge posten festes på en skånsom måte og plasseres som beskrevet i søknaden er tiltaket etter vår vurdering i tråd med prinsippet i nml. § 12.

Etter vår vurdering er utplassering av én kjentmannspost ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir Foreningen til Ski-idrettens fremme ved Lisa Näsholm tillatelse til utplassering av én kjentmannspost ved Kirkebyhøgda i Ravndalen naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Posten skal plasseres langs sti ved Kirkebyhøgda slik det er beskrevet i søknaden.
- Dersom posten skal festes til et tre skal dette gjøres med strips for å unngå skader på naturverdier.
- Brukere av kjentmannsposten skal informeres om at posten ligger innenfor et naturreservat, og om de særlige bestemmelsene som gjelder i dette området.
- Tillatelsen gjelder fra 1. september 2022 til 31. august 2025. Foreningen er ansvarlig for å fjerne posten etter endt periode.
- Statsforvalteren kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen dersom forutsetninger for tillatelsen eller påvirkninger på verneverdiene endres.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
Seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Tonje Katrine Vaage
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent